

CANÇONS DE BRESSOL

1	Manuel de Falla (1876-1946): Nana	1'48
2	Eduard Toldrà (1895-1962): Cançó de bressol	4'16
3	Federico García Lorca (1898-1936): Nana de Sevilla	4'43
4	Joan Lamote de Grignon (1872-1949): Cançó de Maria	2'58
5	José Cubiles (1894-1966): Nana andaluza	3'35
6	Armengol Claveria i Barrios (s.XIX-XX): <i>Cançoneta</i> de bressol	2'35
7	Xavier Montsalvatge (1912-2002): Canción de cuna para dormir a un negrito	2'47
8	Josep Maria Llorens (1918-1974): Cançó de bressol	1'43
9	Gabriel Olaizola (1891-1973): Aurtxo seaskan	3'20
10	Joan Borràs i Palau (1868-1953): Àngel meu!	3'44
11	Carlos Guastavino (1912-2000): Apegado a mí	2'24
12	Antoni Rodríguez Sabanés (1957): Cançó de bres per a una princesa negra	3'36
13	Apel·les Mestres (1854-1936): La non-non de la morta	2'35
14	Joan Altisent (1891-1971): Cançó de bressol	2'01
15	Xavier Montsalvatge (1912-2002): Nana	4'11
16	Joan Balcells (1882-1972): Cançó de bressol	5'07
17	Lluís Maria Solé (?-1973): Cançó de bressol	3'16

Olga Sala i Martin, soprano
Ana García Urcola, piano

ENGLISH COMMENTARY INSIDE
COMENTARIOS EN ESPAÑOL EN EL INTERIOR

Enregistrament realitzat els dies 29 i 30 de setembre
de 2006 a l'auditori Paper de Música. Capellades
Presa de so i muntatge: Llorenç Balsach
Pintura portada: Gustav Klimt (1862-1912): "Les tres
edats de la dona" (detall)

Dip. Leg.: B-54532-2006
©(P) 2006 La Mà de Guido
www.lamadeguido.com

LMG 2077

DDD

Durada
56'08

Paper
de Música

All rights reserved. Unauthorised public performance, broadcasting and copying of this record prohibited.
Amb la col·laboració de l'Institut Català de les Indústries Culturals

CANÇONS DE BRESSOL / Olga Sala - Ana García Urcola / LMG2077

CANÇONS DE BRESSOL / Olga Sala - Ana García Urcola / LMG2077

Les cançons de bressol potser són les cançons més interpretades per la humanitat. A cada país i racó del món trobaríem en aquest mateix instant multitud de mares cantant una cançoneta dolça i suau al seu infant. Moltes poden ser d'inspiració espontània que esdevenen amb el temps populars i tradicionals de cada país. Però la cançó de bressol també ha estat font d'inspiració per a multitud de creadors.

En aquest disc trobem un recull de cançons de bressol de compositors de la península (i un d'argentí) amb lletres en català, castellà i una en euskera. No s'hi han incorporat les cançons més populars i conegudes, sinó que es tracten de composicions «d'autors», moltes d'elles rescataades de compositors completament oblidats i que tornen a veure la llum i el so després de molts anys de ser compostes. La majoria són obres d'autors ja morts que varen viure entre els segles XIX i XX.

Obre aquest disc la delicada “Nana”, de **Manuel de Falla** (Cadis, 1876 – Córdoba, l'Argentina 1946). Forma part de les *Set cançons populars espanyoles*, compostes al final de la seva estada a París (1914), recreació de melodies populars que Falla va extreure de diverses fonts, principalment d'*Ecos de España* (1874), de José Izengua.

Tenim la sort que **Eduard Toldrà** (Vilanova i la Geltrú, 1859 – Barcelona, 1962) va compondre una cançó de bressol i per tant la podem incorporar ara aquí, perquè l'obra de Toldrà és relativament reduïda en quantitat, però tota ella meravellosa. Aquesta cançó està dedicada al mestre Millet i forma part del cicle A l'Ombra del Lledoner. Al meu parer Toldrà va ser qui millor va saber reflectir musicalment l'esperit del noucentisme de la Catalunya de principis del segle XX i va ser el *lied* el gènere que el compositor va cultivar més.

Amb la “Nana de Sevilla”, de **Federico García Lorca** (Fuente Vaqueros, Granada 1898 – Barranco de Viznar, Granada 1936) tornem a l'esperit andalús. És coneguda l'activitat de García Lorca com a poeta i dramaturg, però ho és menys la seva faceta de compositor i pianista. Falla

i Lorca es van conèixer a Granada l'any 1922 i van col·laborar junts en diverses ocasions, com ara en l'organització aquell mateix any d'un concurs de *cante jondo*, música popular que tenia al poeta intensament fascinat i que té el seu reflex en aquesta cançó, amb lletra del mateix autor.

Canviem d'estil radicalment amb la “Cançó de Maria”, de **Joan Lamote de Grignon** (Barcelona, 1872 – 1949), que forma part del seu oratori, *La nit de Nadal* (1902), sentida cançó de pessebre. Joan Lamote, fundador de l'orquestra simfònica de Barcelona l'any 1910 i director de la banda de la mateixa ciutat, compositor gens divulgat actualment, va dirigir el febrer de 1913 la Filharmònica de Berlín amb un programa d'obra pròpia i caldria recuperar la seva música.

Retornem de nou als aires del sud amb la “Nana andaluza”, de **José Cubiles** (Cadis, 1894 – Madrid, 1966), qui, a més de compositor, va ser un conegut pianista (va ser el solista que estrenà l'any 1919 l'obra *Noches en los jardines de España*, de Falla).

No tenim gaires dades d'**Armengol Claveria i Barrios**, només tenim notícies de quatre obres publicades d'aquest autor a principi del segle XX, totes per a cant i piano: aquesta “Cançoneta de bressol”, una sardana i dues jotes.

Les dues obres de **Xavier Montsalvatge** (Girona, 1912 – Barcelona, 2002) que conté aquest disc, “Cançió de cuna para dormir a un negrito” i “Nana”, foren compostes en el que s'anomena l'època antillana del compositor, on utilitzava sovint els ritmes d'aquestes illes, especialment l'havanera. La primera de les dues, que forma part de les *Cinco canciones negras*, és coneguda internacionalment i ha estat interpretada per primeres figures com Alicia de Larrocha, Barbara Hendricks o Montserrat Caballé.

Les creacions musicals de **Josep Maria Llorens i Parellada** (Sabadell, 1918 – 1974) es van dirigir gairebé exclusivament al gènere *lied*. Pianista i organista del Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell, les

seves cançons van rebre força difusió amb les veus d'Emili Vendrell, Conxita Badia i Mercè Plantada entre d'altres coneguts intèrprets.

Durant l'època de refugiament a França **Gabriel Olaizola** (Hernani 1891 – 1973) va compondre aquesta melodia que s'ha fet molt coneguda entre les agrupacions corals, ja que el seu germà, i compositor, Josep li va fer una harmonització per a quatre veus i és interpretada habitualment pels cors gràcies a la seva inspiració melòdica. Gabriel va ser conegut com a cantant (baix) en els principals teatres de l'època i posteriorment com a director de cors. “Aurtxo seaskan” significa cançó de bressol en euskera.

Joan Borràs i Palau (Barcelona 1868 – 1953), a més a més de compositor, va ser també un pianista professional i crític musical durant 50 anys a *El Correo Catalán*. Com era habitual en aquella època el seu corpus principal el componen les obres per a veu i piano o piano sol, així com música religiosa diversa i una sarsuela.

La cançó de bressol del compositor argentí **Carlos Guastavino** (Santa Fe, 1912 – 2000) “Apegado a mf” forma part de les *Seis canciones de cuna de Gabriela Mistral* i està dedicada a la cantant barcelonina Conxita Badia. La música de Guastavino va directa als sentits sense que a l'autor li importessin gaire les innovacions harmòniques d'altres compositors contemporanis seus. Té la font d'inspiració en les melodies populars i la mirada posada en els compositors nacionalistes argentins del segle XIX, com Alberto Williams i Julián Aguirre. En paraules seves: «Compongo música porque la amo. Amo la melodía, amo cantar... Me niego a componer sólo música pensada para ser descubierta y entendida por generaciones futuras.» Aquesta cançó és un exemple d'aquesta manera de sentir.

La versió original de “Cançó de bres per a una princesa negra”, d'**Antoni Rodríguez Sabanés** (Palma de Mallorca, 1957) va ésser un cànon a tres veus acompanyat de corda (encàrrec de la XIII Trobada de Cors Infantils de Mallorca) i més tard el mateix compositor l'adaptà

per a veu i piano. La peça està dedicada a la seva filla Maria Rosa. Rodríguez Sabanés és actualment professor d'harmonia al conservatori de Palma.

La lletra de “La non-non de la morta” és del mateix **Apel·les Mestres** (Barcelona, 1854 – 1936), artista polifacètic que excel·lí com a escriptor, dibuixant i compositor. La majoria de les cançons, les va compondre a partir de 1914, any en què es tornà gairebé cec. Aquesta peça, editada el 1921, possiblement pertany a aquesta època. En aquests anys Apel·les Mestres dictava o cantava la melodia, que transcrivien músics professionals com Joan Massià o Frederic Lliurat.

La “Cançó de bressol”, de **Joan Altisent** (Barcelona, 1891 – 1971) està dedicada «a la gentil liederista Rosina Tasso». Director de l'Orfeó Barcelonès, Altisent estrenà al Gran Teatre del Liceu la seva òpera *Amunt!* i en el seu catàleg destaca la música instrumental i orquestral.

Joan Balcells (Barcelona, 1882 – 1972), director de l'Orfeó Gracienc durant la major part de la seva vida, fou compositor principalment de música coral. Aquesta cançó per a veu i piano s'ha tret d'un manuscrit de l'autor que es troba a la Biblioteca de Catalunya i que indica l'any de la seva composició: 1923.

Acaba el disc amb una cançó de bressol amb lletra i música del compositor **Lluís M. Solé** del qual no tenim cap referència biogràfica. Només sabem que es tracta d'una peça editada per Ediciones Pro Arte al maig de 1949 i dedicada a la seva filla Maria Lluïsa.

Voldríem finalment ressaltar les magnífiques versions d'aquestes delicades cançons de la soprano catalana Olga Sala —coneguda en els seus papers en òperes com *Rigoletto*, *Madama Butterfly*, *L'Elisir d'Amore*, *Alceste*, etc., però també pels seus recitals de cambra per tot Catalunya— i de la pianista basca Ana García Urcola, actualment professora de piano al Conservatori Superior de Música del País Basc, Musikene.

Roger Altisent, desembre 2006

Las canciones de cuna quizá sean las canciones más interpretadas de la humanidad. En cada país y rincón del mundo encontraríamos, en este mismo instante, a multitud de madres cantando una canción dulce y suave a su hijo. Muchas pueden ser de inspiración espontánea, que, con el tiempo, se convirtieron en populares y tradicionales de cada país. Pero la canción de cuna también ha sido fuente de inspiración para multitud de creadores.

En este disco hallamos un compendio de canciones de cuna de compositores de la península (y de un argentino) con letras en catalán, castellano y una en euskera. No se han incorporado las canciones más populares y conocidas, sino que se trata de composiciones “de autor”, muchas de ellas rescatadas de compositores completamente olvidados y que vuelven a ver la luz y el sonido muchos años después de ser compuestas. La mayoría son obras de autores ya fallecidos, que vivieron entre los siglos XIX y XX.

Abre este disco la delicada *Nana* de **Manuel de Falla** (Cádiz 1876 – Córdoba, Argentina 1946). Forma parte de las *Siete canciones populares españolas*, compuestas al final de su estancia en París (1914), recreación de melodías populares que Falla extrajo de diversas fuentes, principalmente de *Ecós de España* (1874) de José Izengala.

Tenemos la suerte de que **Eduard Toldrà** (Vilanova i la Geltrú 1895 – Barcelona 1962) compuso una canción de cuna y, por lo tanto, la podemos incorporar aquí, porque la obra de Toldrà, aunque relativamente reducida, es toda ella maravillosa. Esta canción está dedicada al maestro Millet y forma parte del ciclo *A l'ombra del lledoner*. A mi juicio Toldrà fue quien mejor supo reflejar musicalmente el espíritu del “noucentisme” de la Cataluña de principios del siglo XX, siendo el *lied* el género que el compositor cultivó más.

Con la *Nana de Sevilla* de **Federico García Lorca** (Fuente Vaqueros, Granada 1898 – Barranco de Vznar, Granada 1936) volvemos al espíritu andaluz. Es conocida la actividad de García Lorca como poeta y dramaturgo,

pero lo es menos su faceta de compositor y pianista. Falla y Lorca se conocieron en Granada en 1922 y colaboraron en diversas ocasiones, como la organización, en ese mismo año, de un concurso de “cante jondo”, música popular que tenía al poeta intensamente fascinado y que tiene su reflejo en esta canción, con letra del mismo autor.

Cambiamos radicalmente de estilo con la *Cançó de Maria* de **Joan Lamote de Grignon** (Barcelona 1872 – 1949) que forma parte de su oratorio *La nit de Nadal* (1902), emotivo “villancico”. Joan Lamote, compositor nada divulgado actualmente y cuya obra merecería ser recuperada, fue fundador de la orquesta sinfónica de Barcelona en 1910 y director de la banda de la misma ciudad, dirigiendo en febrero de 1913 la Filarmónica de Berlín con un programa formado por piezas del propio compositor.

Regresamos nuevamente a los aires del sur con la *Nana andaluza* de **José Cubiles** (Cádiz 1894 – Madrid 1966), quien, además de compositor, fue un conocido pianista (valga como ejemplo que fue el solista del estreno, en 1919, de la obra *Noches en los jardines de España* de Falla).

Tenemos pocos datos de **Armengol Claveria i Barrios**. Únicamente tenemos noticia de cuatro obras publicadas de este autor a principios del siglo XX, todas ellas para canto y piano: esta *Cançoneta de bressol*, una sardana y dos jotas.

Las obras de **Xavier Montsalvatge** (Girona 1912 – Barcelona 2002) que contiene este disco, *Canción de cuna para dormir a un negrito* y *Nana*, fueron compuestas en la que se denomina “época antillana” del compositor, en la que utilizaba a menudo los ritmos caribeños, especialmente la habanera. La primera de las dos, que forma parte de las *Cinco canciones negras*, es conocida internacionalmente y ha sido interpretada por primeras figuras como Victoria de los Angeles, Teresa Berganza, Montserrat Caballé, Alicia de Larrocha o Barbara Hendricks. La segunda fue dedicada a la gran mezzosoprano Nan Merriman.

Las creaciones musicales de **Josep Maria Llorens i Parellada** (Sabadell 1918 – 1974) se centraron casi exclusivamente en el género *lied*. Pianista y organista del Santuario de la “Mare de Deu de la Salut” (patrona de Sabadell), sus canciones tuvieron bastante difusión en las voces de Emili Vendrell, Conchita Badía y Mercedes Plantada entre otros conocidos intérpretes.

Durante el período que pasó como refugiado en Francia, **Gabriel Ollaizola** (Hernani 1891 – 1973) compuso esta melodía que se ha hecho muy famosa entre las agrupaciones corales ya que su hermano, el compositor José Ollaizola, hizo una armonización para cuatro voces que es interpretada habitualmente por muchos coros debido a su inspiración melódica. Gabriel fue conocido como cantante (bajo) en los principales teatros de la época y posteriormente como director de coros. *Aurtxo* *seaskan* significa “canción de cuna” en euskera.

Joan Borràs i Palau (Barcelona 1868 – 1953), además de compositor, fue también pianista profesional y crítico musical durante 50 años en “El Correo catalán”. Como era habitual en aquella época, su *corpus* principal lo componen las obras para voz y piano o piano solo, así como diversa música religiosa y una zarzuela.

La canción del cuna del compositor argentino **Carlos Guastavino** (Santa Fe 1912 – 2000) *Apegado a mí* forma parte de las *Seis canciones de cuna* de *Gabriela Mistral* y está dedicada a la cantante barcelonesa Conchita Badía. La música de Guastavino va directa a los sentidos sin que al autor le importasen demasiado las innovaciones armónicas de otros compositores contemporáneos suyos. Su fuente de inspiración está en las melodías populares y su mirada está puesta en los compositores nacionalistas argentinos del siglo XIX, como Alberto Williams y Julián Aguirre. En palabras suyas: “*Compongo música porque la amo. Amo la melodía, amo cantar... Me niego sólo componer música pensada para ser descubierta y entendida por generaciones futuras*”. Esta canción es un ejemplo de esta manera de sentir.

La versión original de *Cançó de bres per a una princesa negra* de **Antoni Rodríguez Sabanés** (Palma de

Mallorca, 1957) fue un canon a tres voces acompañado por un conjunto de cuerda (encargo del XIII Encuentro de Coros Infantiles de Mallorca) y más tarde el mismo compositor la adaptó para voz y piano. La pieza está dedicada a su hija María Rosa. Martínez Sabanés es actualmente profesor de armonía en el conservatorio de Palma.

La letra de *La non-non de la morta* es del propio **Apel·les Mestres** (Barcelona 1854 – 1936), artista polifacético que destacó como escritor, dibujante y compositor. La mayoría de canciones las compuso a partir de 1914, año en que quedó casi ciego. Esta pieza, editada en 1921, pertenece probablemente a esta época. En esos años Mestres dictaba o cantaba la melodía que transcribían músicos profesionales como Joan Massià o Frederic Lliurat.

La *Cançó de bressol* de **Joan Altisent** (Barcelona 1891 – 1971) está dedicada “a la gentil liderista Rosina Tasso”. Director del “Orfeo Barcelonés”, Altisent estrenó en el Gran Teatro del Liceu su ópera *Amunt!* y en su catálogo destaca la música instrumental y orquestal.

Joan Balcells (Barcelona 1882 – 1972), director del “Orfeo Gracienc” durante la mayor parte de su vida, fue compositor principalmente de música coral. Esta canción para voz y piano se ha extraído de un manuscrito del autor que se encuentra en la Biblioteca de Cataluña y que indica el año de su composición: 1923.

Acaba el disco con una canción de cuna con letra y música del compositor **Lluís Maria Solé** del cual no tenemos ninguna referencia biográfica. Sólo sabemos que se trata de una pieza editada por “Ediciones Pro-Arte” en mayo de 1949 y que está dedicada a su hija María Luisa.

Quisiéramos, finalmente, resaltar las magníficas versiones de estas delicadas canciones que nos ofrecen la soprano catalana Olga Sala y la pianista vasca Ana García Urcola, actualmente profesora de piano en el Conservatorio Superior de Música del País Vasco – Musikene.

Roger Altisent, diciembre 2006

Lullabies may be the most frequently performed songs

of mankind. In each country and far removed place of the world we would find right now a multitude of mothers that are singing a sweet quiet song to their child. Many could be of spontaneous inspiration that in time became popular and traditional of each country. However, the lullaby has also been a source of inspiration for many composers.

In this CD we shall find a collection of lullabies by composers from the Iberian Peninsula (and one from Argentina), with lyrics in Catalan, Spanish and one in Euskera (Basque language). The most popular and well-known ones have not been included here; rather, we are referring to "author" compositions, many of them rescued from completely forgotten composers that have come to light and sound again after many years since they were first composed. Most of them are works by already dead authors that lived between the nineteenth and twentieth centuries.

The sensitive *Nana* by **Manuel de Falla** (Cadiz, 1876 - Córdoba, Argentina, 1946) is one of the works on this CD. It belongs to the *Siete canciones populares españolas*, composed at the end of Falla's stay in Paris (1914); it is a recreation of folk melodies that he extracted from several sources, mainly from the *Ecós de España* (1874) of José Inzenga.

We are lucky that **Eduard Toldrà** (Vilanova i la Geltrú, 1895 - Barcelona, 1962) composed a lullaby that we have been therefore able to include here, for Toldrà's works are rather limited in numbers, although they are wonderful. This song is dedicated to Maestro Millet and belongs to the cycle *A l'ombra del lledoner*. I think that Toldrà was the composer that best knew how to musically express the spirit of *noucentisme* (Catalan cultural movement) in Catalonia at the beginning of the twentieth century, the *Lied* being the genre that the composer cultivated most.

With the *Nana de Sevilla* by **Federico García Lorca** (Fuente Vaqueros, Granada, 1898 - Barranco de Viznar, Granada, 1936), we go back to the Andalusian spirit. García Lorca's activities as a poet and playwright are well-known; however, his work as a composer and pianist

is less known. Falla and Lorca met in Granada in 1922 and collaborated together on several occasions, such as in the organisation that same year of a *cante jondo* (type of Andalusian folk music) contest, a music that fascinated the poet and that is reflected in this song, with lyrics by the same author.

We completely change style with the *Cançó de Maria* by **Joan Lamote de Grignon** (Barcelona, 1872 - 1949) that belongs to his oratorio *La nit de nadal* (1902), a sensitive Christmas carol. Joan Lamote, the founder of the Symphonic Orchestra of Barcelona in 1910 and conductor of the Barcelona Band, a composer that is not at all echoed today, conducted in February 1913 the Berlin Philharmonic with a programme made up of his works; his music would deserve to be recovered today.

We go back again to the new airs from the South with the *Nana andaluza* by **José Cubiles** (Cadiz, 1894 - Madrid, 1966), who, in addition to being a composer, was a renowned pianist (for instance, he was the soloist that performed for the first time in 1919 the work *Noches en los jardines de España* by Falla).

We do not have much information on **Armengol Claveria Barrios**; we only know of four works by him published at the beginning of the twentieth century, all for voice and piano: this *Cançoneta de bressol*, a *sardana* (Catalan folk dance) and two *jotas* (Aragonese folk dances).

The two works by **Xavier Montsalvatge** (Girona, 1912 - Barcelona, 2002) included in this CD, *Cançión de cuna para dormir a un negrito* and *Nana*, were composed during what is known as the "Antillean period" of this composer, in which he often used the rhythms of these islands, especially the *habanera* (Afro-Cuban dance or music). The first one, which belongs to the *Cinco canciones negras*, is internationally known and has been performed by first-rank performers such as Alicia de Larrocha, Barbara Hendricks or Montserrat Caballé.

The musical compositions by **Josep Maria Llorens i Parellada** (Sabadell, 1918 - 1974) were almost exclusively oriented towards the *Lied* genre. Pianist and

organist of the Mare de Déu de la Salut, his songs were fairly well disseminated by the voices of Emili Vendrell, Conxita Badia and Mercè Plantada, among other well-known performers.

During his period as a refugee in France, **Gabriel Olaizola** (Hernani, 1891 - 1973) composed this melody that has become much renowned among choral ensembles, for his brother and composer Josep carried out a harmonisation for four voices and because it is usually performed by choirs due to its melodic inspiration. Gabriel was known as a singer (bass) in the most important theatres of his time and later on as a choir conductor. *Aurtxoá seaskan* means lullaby in Euskera.

In addition to being a composer, **Joan Borràs i Palau** (Barcelona, 1868 - 1953) was also a professional pianist and musical critic for fifty years of *El Correo Catalán*. As it was usual at that time, his main *corpus* is made up of works for voice and piano, or for piano solo, as well as several religious music compositions and a *zarzuela* (Spanish operetta).

The lullaby by the Argentinean composer **Carlos Guastavino** (Santa Fe, 1912 - 2000), *Apegado a mí*, belongs to the *Seis canciones de cuna de Gabriela Mistral* and is dedicated to the singer from Barcelona Conxita Badia. Guastavino's music goes directly to the senses, although the composer was not much interested in the harmonic innovations of other composers. It is inspired in folk melodies and looks towards the nationalist Argentinean composers of the nineteenth century such as Alberto Williams and Julián Aguirre. According to his own words: "*I compose music because I love it. I love the melody, I love singing... I refuse to only compose music that has been written to be discovered and understood by future generations.*" This song is an instance of this way of feeling.

The original version of *Cançó de bres per a una princesa negra* by **Antoni Rodríguez Sabanés** (Palma de Mallorca, 1957) was a canon in three voices accompanied by strings (commissioned for the Thirteenth Meeting of Children's Choirs of Mallorca); later on, the same composer arranged it for voice and piano. The piece is

dedicated to his daughter Maria Rosa. Today, Rodríguez Sabanés is Professor of Harmony at the Conservatory in Palma.

The lyrics of *La non-non de la morta* are by **Apel·les Mestre**s himself (Barcelona, 1854 - 1936), a versatile artist that distinguished himself as a writer, draughtsman and composer. Most of his songs were composed from 1914 onwards, the year in which he became almost blind. This piece, edited in 1921, possibly belongs to this period. During those years, Apel·les Mestre dictated or sang the melodies that professional musicians such as Joan Massià or Frederic Lliurat transcribed.

The *Cançó de bressol* by **Joan Altisent** (Barcelona, 1891 - 1971) is dedicated to the "gentle *Lieder* singer Rosina Tasso". Conductor of the Orfeó Barcelonès, Altisent performed his opera *Amunt!* for the first time at the Gran Teatre del Liceu. In his catalogue, instrumental and orchestral music stand out.

Joan Balcells (Barcelona, 1882 - 1972), conductor of the Orfeó Gracienc during most of his life, was mostly a composer of choral music. This song for voice and piano has been extracted from a manuscript by him that is kept at the Biblioteca de Catalunya and that indicates the year of its composition: 1923.

The CD concludes with a lullaby with lyrics and music by the composer **Lluís Maria Solé**, of whom we do not have any biographical references. We only know that it is a piece that was released by Ediciones Pro Arte in May 1949 and that was dedicated to his daughter Maria Lluïsa.

Finally, we would like to highlight the wonderful versions of these delicate songs by the Catalan soprano, Olga Sala —well-known in her roles in operas such as *Rigoletto*, *Madama Butterfly*, *L'Elisir d'Amore*, *Alceste*, etc., but also in her chamber music recitals all over Catalonia—, and of the Basque pianist, Ana García Urcola, who is currently Piano Professor at the Higher Conservatory of Music of the Basque Country-Musikene.

Lletres (extretes de les partitures)

[1] Nana (Manuel de Falla, lletra: Anònim)

Duérmete, niño, duerme mi alma
 Duérmete, lucerito de la mañana.
 Nanita, nana, nanita.
 Duérmete, lucerito de la mañana.

[2] Cançó de bressol (Eduard Toldrà, lletra: Tomàs Garcés)

De bon matí se n'ha anat, tot just despuntava el dia
 i l'estrella de l'amor era un brot de tarongina.
 La rosa del matí era un plor de pedres fines.
 Dorm, infant, que ton pare n'és al camp a collir menta
 florida.
 Apartarà els esbarzers quan el punxin les espires.
 Espires, feu-vos enllà; vine la menta florida.
 Quan passa el seu cavall blanc l'ocell tremola i refila.
 Dorm, infant, que ton pare n'és al camp a collir menta
 florida.
 La selva s'aclarirà, que la lluna l'il·lumina.
 Sota la llum de la nit l'herba florida fugia,
 però els ulls del cavall blanc en la fosca l'endevenen.
 Dorm, infant, que ton pare n'és al camp a collir menta
 florida.
 Dorm, infant, que el son és dolç i l'oratjol hi convida.
 Demà, de bon matí, ton pare serà a la llinda.
 Que et trobi dintre el bressol com una estrella
 adormida.
 Dorm, infant, que ton pare n'és al camp a collir menta
 florida.

[3] Nana de Sevilla (lletra i música: Federico García Lorca)

Este galapaguito no tiene mare.
 Lo parió una gitana y lo echó a la calle.

Este niño chiquito no tiene cuna.
 Su padre es carpintero y le hará una.

[4] Cançó de Maria (Joan Lamote de Grignon, lletra: F. Casas Amigó)

Quina cançó et cantaré, Infant de galtes de rosa.
 Quina cançó et cantaré, que et sigui agradosa, que et
 sàpiga bé.
 Si tingué la lira d'or de l'angèlica harmonia.
 Si tingué la lira d'or, que bé el cantaria el cant de
 l'amor.
 Quin estel us ha sortit, rossinyols de l'encontrada.
 Quin estel us ha sortit, canteu-li a l'aubada, canteu-li a
 la nit.
 Adormiu al meu filllet amb la vostra cantarella.
 Adormiu al meu filllet desclosa poncella del meu roset.

[5] Nana andaluza (José Cubiles, lletra: Mariano Tomás)

La luna viene a besar a mi rosita de olor
 ¡Ay, que la va a despertar! Y está en el sueño mejor.
 A la nana nana, mi nanita, ea,
 que tendrá mañana todo lo que quiera.
 Tendrá un vestido de tul, color de luna en el mar
 y vendrá un pajarito azul para enseñarme a cantar.
 A la nana nana, mi nanita, ea,
 que tendrá mañana todo lo que quiera.

[6] Cansoneta de bressol (Armengol Claveria i Barrios, lletra: Josep Got i Anguera)

*Al compàs de cansonetas lo nen s'adorm
 fense ab sos cabelllets d'àngel cuxinet d'or.
 Acosteus-hi de puntetas, no feu remor
 que la maretà amorosa gronxa el bressol.
 Las cansonetas que es cantan al nen que dorm*

*notas son totas nascudas del fons del cor.
Dorm fillet de mas entranyas sens temor,
dorm, per ton descans jo daria tot un tresor:*

**[7] Canción de cuna para dormir a un negrito
(Xavier Montsalvatge, lletra: Ildefonso Pereda Valdés)**

Ninghe, ninghe, ninghe, tan chiquitito,
el negrito que no quiere dormir.
Cabeza de coco, grano de café,
con lindas motitas, con ojos grandotes
como dos ventanas que miran al mar.
Cierra los ojitos, negrito asustado;
el mandinga blanco te puede comer
¡Ya no eres esclavo!
y si duermes mucho el señor de casa promete *comprar*
traje con botones para ser un «groom».
Ninghe, ninghe, ninghe, duérmete, negrito.
Cabeza de coco, grano de café.

[8] Cançó de bressol (lletra i música: Josep Maria Llorens)

Dorm infantó, que la mare ja et bressa a sobre la falda
a prop del cor.
Dorm infantó, que et teixeixin bells somnis els
angelets d'or.
Innocent és ton rostre, lliri florit,
la mareta que et gronxa t'estreny en son pit.
Dorm infantó, que la vida ja porta aviat el dolor.
Dorm infantó, que l'estrella dels somnis et faci un
petó.
Fins a demà, que et despertis amb l'albada l'estel del
matí.
Fins a demà, que el silenci embolcalli ton rostre de llir.

[9] Aurtxo seaskan (Cançó de bressol) (Gabriel Olaizola, lletra: Claudio Sagarzazu)

Haurtxo polita sehaskan dago
zapi txuritan txit bero.
Amonak dio, ene pottolo,
arren egin, bai, lo.
Txakur handia etorriko da
zuk ez badezu egiten lo.
Horregatik ba, ene pottolo,
egin, aguro, lo, lo.

El nen petit està al bressol, molt calentet entre els
llençols blancs.
L'avia diu: Petit meu, sisplau, dorm.
Vindrà el gos gran si tu no dorms.
Per això, petit meu, dorm, sisplau, dorm.

[10] Angel meu! (Joan Borràs i Palau, lletra: Joaquim Rubió i Ors)

Les estrelles son *hermoses*
hermosetes son les flors
més *que'ls* estels i floretes
hermosos son *mos* amors

Una nit *que'l* cel brillava
com un mantell brodat d'or
i *argentava'ls* camps la gebre
l'angel meu *devalla'l* món.

L'àngel meu *que'l* cel deixava
plorava i plorava jo.
Jo com mare d'alegria
ell com àngel de tristor.

No ploris no, ma coloma
 Àngel meu no ploris, no
jo 't faré un niu i una gloria
ab les ales del meu cor.

Un niu perquè mai no sentis
 de les penes la fredor.
 La glòria, perquè *no 't geli*
de l'anyorança 'l dol.

[11] Apegado a mí (Carlos Guastavino, lletra: Gabriela Mistral)

Velloncito de mi carne que en mi entraña yo tejí.
 Velloncito frío, lento duérmeme apegado a mí.
 La perdiz duerme en el trébol escuchándole latir.
 No te turbes por mi aliento, duérmeme apegado a mí.
 Hierbecita temblorosa, asombrada de vivir.
 No te sueltes de mi brazo, duérmeme apegado a mí.
 Yo que todo lo he perdido. Ahora, tiemblo hasta al dormir.
 No resbales de mi brazo. Duérmeme apegado a mí.

[12] Cançó de bres per a una princesa negra (Antoni Rodríguez Sabanés, lletra: Gabriel Janer Manila)

Dorm, dorm, petitona, dorm, que en draps de fosca blava,
 t' embolcalla la lluna negra, negra com tu.
 La nit teixeix corrandes quan pensa en tu.
 Te les canta, les canta la mare. *Poniegü.*
 Quan el vent arribi naixeran als teus ulls,
 plors de bambú.

[13] La non-non de la morta (lletra i música: Apel·les Mestres)

Dorm, amor meu sota eixa llosa ton somni etern.
 Aquí no hi ha, per qui reposa, estiu ni hivern.
 Els verds xiprers que s'hi ageganten vetllen ton son,
 i tot brandant les flors et canten una non-non.

Entre les flors volen bandades de papallons,
 venen de lluny, enamorades... són mes cançons.
 I hi volaran fins aquell dia que a ton recés
 jo vindré a fer-te companyia per sempre més.

[14] Cançó de bressol (Joan Altisent, lletra: D.D. Calvet)

Fes non-non filllet meu de ma vida, fes non-non filllet del meu cor.
 Des del cel un altre àngel et crida per jugar tots dosets.
 Fes non-non.
 Ja t'espera baten ses aletes, tot festós en rondant ton bressol,
 ja t'allarga ses blanques manetes, vés amb ell que ta mare ja ho vol.
 Fes non-non filllet meu de ma vida, fes non-non filllet del meu cor.
 Fes non-non.

[15] Nana (Xavier Montsalvatge, lletra: Emilio Ballagas)

Dormiti mi nengre, dormiti nengrito.
Caimito y merengue, merengue y caimito.
Dormiti mi nengre, mi nengre bonito.
Diente de merengue, bamba de caimito!
Quando tú sia grandi, ba a sé bosiador.
Nengre de mi bida, nengre de mi amor.
Mi chiribicoqui, chiribicoco.

*Yo gualda pa ti tajá de melón!
 Si no caya bemba y no limpia moco,
 le ba'abri la puetta a Bisente e'loco.
 Si no caya bemba, te ba'dae'gran sutto.
 Te ba' uebá e'loco dentre su macuto.
 No le mata'e güira, te rama sijú.
 Condio en la puetta etá e'tatajú.
 Dormiti mi nengre, cara'e bosiodor,
 Nengre de mi bida, nengre de mi amor.
 Mi chiribicocó, chiribicoquito.
 Caimito y merengue, merengue y caimito.
 A'hora gote acuetta, la'maca e papito
 y te mese suabe... du'ce deposito
 y mata la pugga y epanta moquito
 pa que dorma bien mi nengre bonito...*

[16] Cançó de bressol (Joan Balcells, lletra: Ignasi Iglesias)

Dorm, fillet meu, que tan gran ploriqueges
 com al bressol quan encara xiquet.
 Dorm a la falda cor meu, que aleteges
 com un colom que tremola de fred.
 Dorm mentre canta la teva marona
 i amb tu sospira mirant-te amb encís.
 Dorm confiat que el bon Déu ja et perdona
 i essent un angelet et vol ben feliç.
 Dorm, que és de nit, com l'estrella del dia
 gai poncellí de fragància de mel,
 dorm sense angúnia i alegre somnia
 com si en mos braços fruïssis del cel.
 Dorm, fillet meu, que tan gran ploriqueges
 com al bressol quan encara xiquet.
 Dorm a la falda cor meu, que aleteges
 com un colom que tremola de fred.

[17] Cançó de bressol (lletra i música: Lluís Maria Solé)

Dorm, reiet de ma casa, que afora ben fosc és.
 També els ocells ja dormen, i dormen sense bres.
 Quan més grandet ja siguis, els reis, si ets bon minyó,
 t'ompliran de joguines, curull, el teu balcó.
 Dorm, fillet de la mare, que els àngels en el cel,
 s'afanyen per bastir-te un ram tot fet d'estels.

